
Wojewoda Pomorski stwierdził nieważność uchwały Rady Miasta w sprawie szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich, tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych, zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych i formalnych wymogów, jakim powinny odpowiadać składane projekty. WSA w Gdańsku podzielił zdanie wojewody. Dlaczego?

Sąd w pierwszej kolejności podkreślił, że w myśl art. 41a ust. 5 ustawy o samorządzie gminnym (analogiczne przepisy w ustawie o samorządzie powiatowym – B.Z.) rada gminy została upoważniona, z zastrzeżeniem przepisów tej ustawy, do określenia w drodze uchwały czterech odrębnych zagadnień:

- szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich,
- zasad tworzenia komitetów inicjatyw uchwałodawczych,
- zasad promocji obywatelskich inicjatyw uchwałodawczych,
- formalnych wymogów, jakim muszą odpowiadać składane projekty.

Idąc dalej WSA nie miał żadnych wątpliwości co do dwóch kwestii – że stosowna uchwała musi uwzględniać przepisy zawarte w powołanej ustawie i nie może wykroczać poza powyższe upoważnienie ustawowe. W ocenie Sądu organ nadzoru słusznie zarzucił organowi skarżącej gminy, że w sposób nieuprawniony przyjął w § 5 ust. 1 uchwały, iż komitet obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej winien wybrać ze swojego grona przedstawiciela oraz zastępcę. Wskazuje na to wprost użycie w spornym zapisie imperatywnej, czasownikowej formy „wybiera”. Należy według WSA przyjąć, że kwestia reprezentacji komitetu została normatywnie i klarownie określona w art. 41a ust. 4 u.s.g., który stanowi, że komitet inicjatywy uchwałodawczej ma prawo wskazywać osoby uprawnione do reprezentowania komitetu podczas prac rady gminy. Sąd wskazał, że z wyraźnej woli ustawodawcy komitetowi inicjatywy uchwałodawczej przyznano uprawnienie, a nie obowiązek, do wskazania osób uprawnionych do reprezentowania komitetu. W ocenie Sądu, kwestia ustanowienia przedstawiciela (oraz jego zastępcy) w ogóle nie mieści się w pojęciu „zasad tworzenia komitetu inicjatyw uchwałodawczych”, lecz trybu jego działania – do określenia którego rada gminy nie została upoważniona. Przez „zasady tworzenia komitetu inicjatyw uchwałodawczych” rozumieć bowiem należy merytoryczne wymogi związane z jego „tworzeniem”, a zatem z jego formowaniem (konstruowaniem, kreowaniem).

Sąd podkreślił ponadto, że wbrew twierdzeniu strony skarżącej z art. 41a ust. 4 u.s.g. nie wynika jakikolwiek obowiązek – a prawo wskazania osób uprawnionych do reprezentacji przez określony komitet. Z uwagi na zaprezentowaną przez Sąd argumentację odwołującą się do wykładni art. 41a ust. 5 u.s.g. nie można nadto uznać aby w „ustaleniu szczegółowych zasad wnoszenia inicjatyw obywatelskich” mieściła się kompetencja organu uchwałodawczego gminy do ustalania zasad reprezentowania komitetu. WSA nie zaakceptował również wskazania, że w kompetencji Rady mieści się określenie zasad identyfikacji, względnie „nazywania” osób upoważnionych do reprezentowania komitetu – odróżnić bowiem należy obligatoryjny wymóg ustanowienia reprezentanta komitetu i imperatywne powiązanie określonych czynności z tym reprezentantem (co wynika z zapisów uchwały) od zupełnie wtórnej kwestii terminologicznej, jaką jest określenie osób reprezentujących komitet.

Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gdańsku z dnia 4 lipca 2019 r., III SA/Gd 333/19

Źródło: [CBOSA](#)